

Vēlēšanu iecirkņi mūs gaida. Ejam!

Rīt no pulksten 8 līdz pat 20 varēsīm balsot par 15. Saeimu, izvēlēties starp 14 sarakstiem to politisko spēku un kandidātus, kuriem esam gatavi uzticēt lemlšanu par valsts attīstību. Balsot var jebkurā iecirknī Latvijā. Vien jāatceras, ka katrā vēlēšanu apgabalā (Rīgā, Vidzemē, Latgalē, Kurzemē un Zemgalē) pieejamas tikai attiecīgā apgabala kandidātu vēlēšanu zīmes. Taču tiem, kuri jau iepriekš zināja, ka dažādu iemeslu dēļ nevarēs vai negribēs balsot 3. oktobrī, šonedēļ bija iespēja savu balsi nodot glabāšanā. Katru darbdienu noteiktas stundas jau strādā visi iecirkņi. Vēl šodien tie atvērti no pulksten 12 līdz 15. Limbažu novadā darbojas 19 iecirkņi (Ainažos, Alojā, Salacgrīvā, Korģenē, Staišelē, Vilzēnos, Ozolmuižā, Puikulē, Pociemā, Liepupē, Lādezerā, Pālē, Skultē, Umurgā, Vidrižos, Viļķenē, bet Limbažos – gan kultūras namā, gan domes ēkā, bet trešais piepilsētā – Jūras ielā 58).

Pirmdienas vakarā kopā ar Limbažu novada Vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju Andru Lusti devāmies uz iecirkņiem aprunāties, vai darbam gatavi un kā aizrit pirmās stundās, kad vēlētajiem var balsi nodot glabāšanā. – *Jau tagad saku lielu paldies visu iecirkņu komisijām, kas tiešām visu darīja ļoti atbildīgi, ir gatavi strādāt. Lai šonedēļ izturība!* – vēlēja A. Luste.

Puikulē iecirknī Sabiedriskajā centrā mūs sagaidīja iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Guna Broma un locekles Dace Tauriņa, Ziedīte Jirgensone un Inga Indriksone. Tobrīd vēl neviens balsotājs nebija ieradies. Taču Guna itin optimistiski lēsa, ka vismaz 100, varbūt pat 150 cilvēku šajās vēlēšanās Puikulē nobalsos. – *Pašas mēs parasti balsojam tieši vēlēšanu dienā īsi pirms iecirkņa slēgšanas, tāpat noslēdzam šo procesu,* – teica četrotne, kam ir tiešām iespaidīga pieredze, strādājot vēlēšanu komisijā. Ziedīte atminas, ka pirmoreiz tas noticis 1988. gadā. Gatavošanās 15. Saeimas vēlēšanām no iepriekšējām atšķiršies ar to, ka daudz vairāk visi informēti, ko darīt, ja – nedod, Dievs! – būtu kāds drošības apdraudējums. Tieši pirms vēlēšanu nedēļas pagastā sagādāts jaudīgs ģenerators, kas varētu nodarēt jebkurā situācijā, ja kaut kur pazūd elektrība. – *Iesaisījāmies programmā «Droša kopiena». Pašiem jārikojas,* – uzsvēra Braslavas un Brīvzemnieku pagasta pakalpojumu sniegšanas centra vadītāja D. Tauriņa.

Iespējams, pašreizējā situācija valstī un

pasaulē ietekmē arī to, ka grūtāk izvēlēties partiju, par kuru balsot. Iedzīvotāji satiekoties mēdzot tieši jautāt: – *Pasaki, par ko lai balso!* Cilvēkos ir šaubas. – *Arī man pašai nav skaidrs, kuru sarakstu tomēr izvēlēties,* – vēl pirmdien atzinās Guna. Visas spriež, ka daudz vieglāk ir nosaukt partijas, par kurām noteikti nebalsos. Ziedīte kolēģei ieteica izmēģināt *Partiju šķīrotavu* – interneta rīku, kas palīdz noskaidrot, ar kuru politisko spēku visvairāk sakrīt domas par dažādiem valstij nozīmīgiem jautājumiem. Dace ieminējās, ka viņa tomēr gribētu balsot par personībām, nevis partiju sarakstiem, tad zinātu savu deputātu un varētu prasīt atbildību. Nevis noskatīties, ka politiķi maina partijas un migrē no vienas uz otru. Starp citu, kaimiņvalstī Lietuvā ir jaukta vēlēšanu sistēma – no 140 parlamentāriem 70 ievēl daudzmandātu apgabalos pēc partiju sarakstiem, bet 71 – vienmandāta apgabalos, balsojot par konkrētu kandidātu.

Kad ieradāmies **Ozolmuižā**, kur iecirknis atrodas kādreizējās arodividusskolas sadzīves korpusā, turienes vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Mārtiņš Groskaufmanis un viņa komanda – Vizma Stumpe, Vija Beļajeva un Iveta Virse-Liepiņa – jau palepojās, ka pirmā vēlēšana sagaidīta (ieradusies pulksten 17.17) un saņemts arī viens pieteikums balsošanai mājās. – *Esam darbam gatavi, lai tik nāk vēlētajiem!* Mārtiņš saskaitījis, ka vēlēšanu komisijā darbojas jau 14. reizi. Ir pārliecība, ka vietējie ļaudis, kuri gadiem balsojuši, noteikti piedalīsies,

Ozolmuižas iecirknī balsotājus gaida vēlēšanu komisija: Mārtiņš Groskaufmanis, Vizma Stumpe, Vija Beļajeva un Iveta Virse-Liepiņa

jo uzskata to par savu pienākumu. Vecākā paaudze ir apzinīga, ieradīsies, kaut balstoties uz spieķīša, taču arī jaunieši ir gana aktīvi. Ozolmuižas komisija neslēpa, ka arī pašiem izvēlēties, par ko balsot, ar katru gadu kļūst grūtāk. Jāpiekrīt teicēnam, ka pirms vēlēšanām kandidāti sola zelta kalnus, taču pēc tam – nekā, nav ne zelta, ne kalnu. – *Izvēloties ļoti nopietni jāizsver, kas ir labākais variants Latvijas valstij,* – tāds ir Mārtiņa ieteikums sev un citiem.

Pociemā vēlēšanu iecirknis – kā parasti – atrodas Katvaru pagasta pakalpojumu sniegšanas centra un kultūras nama ēkā. Tur satikām komisijas priekšsēdētāju Mārtiņu Grāvelsiņu un viņa komandu – Aiju Romancāni un Zani Grāvelsiņu. Pirmā balsotāja jau bijusi – vedusi bērnu uz teātra mēģinājumu un izmantojusi iespēju nobalsot. Savukārt viena balsotgribētāja atnākusi bez dokumentiem, tāpat nāciens uz iecirkni būs jāatkārto. Atgādinājumam – dodoties uz iecirkni līdzī jāņem derīga Latvijas pilsoņa pase vai eID karte! Aija atzina, ka vēlēšanu laiks komisijai allaž ir satraucošs, lai cik liela pieredze. Galvenais, lai viss norit raiti un mierīgi.

Umurgā, kur iecirknis atrodas pagastmājā, ieradāmies mazu mirklīti pirms pulk-

sten 20, kad beidzās pirmā darbdiens. Gan iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Inga Litvina, gan komanda – Sanita Fogle, Linda Litvina un Inga Cīrule – teica, ka pirmā diena aizritējusi mierīgi. Balsot ieradies viens pāris, kuru samulsinājusi kārtība, kā notiek balsu nodošana glabāšanā. Izraudzīto listi vēlētais ieliek aploksnē, kuru aizlīmē un ievieto lielākā aploksnē. To apzīmogotu iemet urnā. Tātad ir aploksne aploksnē. Saņemts arī viens pieteikums balsošanai dzīvesvietā. Tautjātas, kā pašam ar izvēli, par ko balsot, komisija neslēpa, ka domas visu laiku mainās. Tomēr nāksies atrast to īsti listi, kurai uzticēties. Lai mums visiem tas izdodas!

Starp citu, nākamajās – 2029. gada vēlēšanas – vienlaikus būs gan Eiropas Parlamentam, gan pašvaldībām. Taču tagad domājam par to, kādu visi kopā ievēlēsīm 15. Saeimu.

x x x

Pirmdien Limbažu novadā balss glabāšanā nodeva 250 pilsoņi (visvairāk iecirkņos Limbažu kultūras namā un Salacgrīvā), bet pirmajās četrās dienās kopā savu izvēli izdarījuši 1892 balsstiesīgie (8,35%).

Lailas PAEGLES
teksts un foto

Salacgrīvā uz balsošanu nāk kā uz svētkiem

Trešdienas vakarā uz vēlēšanu iecirkni **Salacgrīvā**, kas iekārtots kultūras centrā, balsotāji steidza aktīvi. Tautjānot sastaptajiem, par kuru sarakstu atdota balss, visi kā viens noteica: – *Protams, ka par savējiem!* Kuri ir tie *savējie* – visiem kopīgi vai katram citi –, uzzināsim pēc balsu saskaitīšanas.

Ienākot iecirknī, kur balsotgribētāju rinda brīžam stiepās līdz pat zāles ārdurvīm, pirmā sastopama vēlēšanu komisijas sekretāre Sarma Kacara. Viņa atzina, ka Salacgrīvā vēlēšanu aktivitāte ir ierasti augsta. Visi pacietīgi stāv un rinda virzās raiti. Komisija atradusi efektīvu veidu, kā organizēt darbu: – *Pēc pirmajā dienām sapratām, ka, diviem komisijas locekļiem sadarbojoties – vienam skenējot un otram rakstot –, reģistrācijas saraksti aizpildās daudz ātrāk nekā tad, ja viens pats veic abus pienākumus,* – pastāstīja S. Kacara. Atbilstoši šim principam tiek regulētas divas plūsmas. Lielākoties iecirkni apmeklē vietējie, bet netrūkst arī ceļinieku. Piemēram, pirmdien piestājusī kompānija, kas devusies uz Somiju. Tā kā rīta pusē iecirkņi Rīgā vēl bijuši ciet, viņi nolēmuši pilsoņa pienākumu veikt Salacgrīvā.

Pirms balsotāji aploksni iemeta urnā, tās apzīmogoja vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Ārija Mikša. Viņa pastāstīja, ka trešdienas aktivitāte līdzinās pirmdienai, – daudzi izmantojuši iespēju iegriezties iecirknī pēc darba. Salacgrīvā uz vēlēšanām nāk kā uz svētkiem! Lai gan dažviet izskanējusi neizpratne par to, kāpēc, nododot balsi glabāšanā, nepieciešamas divas aploksnas, piejūrieši tam piegājuši ar sapratni. Komisijas priekšsēdētāja ir kolēģēm gan balsos sestdien, lai pašām mazāk darba, jo divu aplokšņu atvēršana prasa papildu laiku. Kāpēc gan sevi lieki apgrūtināt? Ā. Mikša prognozēja,

Kad Ilze Matilde Andersone savu izvēli bija izdarījusi, viņa atviegloti nopūtās – pilsoņa pienākums izpildīts! Jauniete gan saprotot arī tos, kuri izvēlas vēlēšanās nepiedalīties, jo arī tas ir veids, kā parādīt attieksmi pret valsti notiekošo

ka Salacgrīvā kopumā nobalsos aptuveni 2000 vēlētaji. – *Šī pieredzējuši komanda strādā gadu no gada. Ātri vienojamies, kurš ko darīs, turklāt mums ir lieliska sadarbība ar Limbažu novada Vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju Andru Lusti,* – viņa norādīja. Starp citu, pirmdien steidzies nobalsot arī Ārijas dēls, jo nākamajā dienā devies *Erasmus+* apmaiņas programmā. – *Protams, ka mani bērni balso!* – pasmaidīja komisijas vadītāja.

Pārdesmit minūtes pēc iecirkņa atvēršanas pie izejas sastapa Inesi Krūmiņu. Kundze uz dzīvi Salacgrīvā atgriezies pēc

– *Jaunajai valdībai pāri visam jādomā par drošību,* – ir pārliecināta Inese Krūmiņa. Tomēr uzmanība noteikti jāpievērš arī citām valstīm būtiskām nozarēm – veselībai, izglītībai un ekonomikai

pensionēšanās. Pēc skolas absolvēšanas viņa pārcēlusies uz dzīvi citviet, bet tagad atkal izbauda piejūras pilsētas valdzinājumu. Inese atzina, ka savā izvēlē ir konsekventa un šaubu par atbalstīto sarakstu nav bijis, jo to pārstāv gudri cilvēki, kuriem uzticēt visbūtiskāko – Latviju un tās brīvību. Gatavojoties vēlēšanām, salacgrīviem aktīvi sekoja diskusijām televīzijā un žurnālā *Ir*. Šie mediji radījuši vislielāko uzticību, atšķirībā no sociālo tīklu platformām. Mazāku uzmanību pievērsusi partijas solījumiem, tā vietā raugoties uz sludinātajām vērtībām un personībām, kam uzticas. Inese ir pārliecināta, ka piedalīties vēlēšanās ir katra pilsoņa pienākums. – *Citādāk nemaz nevar! Kurš tad cits, ja ne mēs paši izlemsim pareizi! Ja pats neesi piedalījies, neko pēc tam prasīt*

nevar, – teica I. Krūmiņa. Viņa balsi nodeva glabāšanā, un prāts uzreiz kļuvis mierīgāks. Pie viena varējusi izstaigāties un ieelpot svaigu gaisu. Sestdienu vēltis citām nodarbēm.

Neilgi pirms pulksten 18 smaidīdama iecirknī ienāca Salacgrīvas vidusskolas divpadsmitklasniece Ilze Matilde Andersone, kurai janvārī apritēja 18 gadi. Šīs ir viņas pirmās vēlēšanas, ko jaunie gaidījusi ar nepacietību. Balsošanas kārtība jau izmēģināta skolā rīkotajās *Signālvēlēšanās* (tās vidusskolēniem un profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem ļāva iziet cauri vēlēšanu procesam), kas lielajā dienā kļiedēja satraukumu. Ilze Matilde, sasniedzot pilngadību, jau zinājusi, par ko balsos. – *Sapratu, ka jāvēl par savējiem. Viņi pildīs solījumus un parūpēsies, lai mums ir labi un netiekam apdāļāti. Redzam, kas notika pēc pašvaldības vēlēšanām, kurās diemžēl vēl nevarēju piedalīties...* – viņa teica. Balsi viņa nodeva glabāšanā, pateicoties mamas pamudinājumam. – *Biju skolas pasākumā, un, kad atbraucu mājās, mamma jautāja, vai jau nobalsoju. Vaicāju: “Vai tad šodien arī var?” Viņa teica, ka var. Ilze Matilde mammai tikai uzsaukusi: – *Labi, tad es eju!**

Fanijas ROMEIKO
teksts un foto

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Tuvplānā – demokrātija, demogrāfija un pilsoniskā aktivitāte» īstenotāja – SIA «Izdevniecība Auseklis».

Projekta Nr. 2026.LV/RMA/1.6.1/006